

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ, MĚSTO LÁZNĚ BĚLOHRAD, LÁZNĚ BĚLOHRAD A.S.,
FS HOŘEŇÁK A HOŘEŇÁČEK O.S. POŘADAJÍ POD ZÁŠTITOU HEJTMANA
KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE LUBOMÍRA FRANCE, POSLANCE EVROPSKÉHO
PARLAMENTU TOMÁŠE ZDECHOVSKÉHO, STAROSTY MĚSTA LÁZNĚ BĚLOHRAD
PAVLA ŠUBRA A PŘEDSEDY PŘEDSTAVENSTVA LÁZNĚ BĚLOHRAD A.S. JAROMÍRA FERBRA

41. MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL „POD ZVIČINOU“

Lázně Bělohrad 17. - 21. června 2015

Vážení návštěvníci, drazí účinkující, folklorní festivaly mají v Královéhradeckém kraji dlouhou tradici a patří k nejnavštěvovanějším kulturním akcím vůbec. Jejich smyslem je ale mnohem víc než jen pobavit a zpríjemnit volný čas. Připomínají nám tradice a hodnoty našich předků, které by bez nadšení a zápalu členů jednotlivých souborů upadly v zapomnění. Návštěvníci se tak mohou bezprostředně seznámit s bohatostí naší národní a regionální kultury. A nejen to. Díky účinkujícím ze zahraničí mají naši občané možnost nahlédnout do tradic často i exotických zemí, do nichž většina z nás neměla možnost zavítat. Folklorní festivaly tak mají hned dvě významná poslání zároveň. Učí nás vážit si vlastních tradic a zároveň respektovat odlišnost jiných kultur. Svou podporu proto dávám Mezinárodnímu folklornímu festivalu Pod Zvičinou vždy s velkou radostí. Všem pořadatelům a účinkujícím děkuji za jejich neocenitelnou práci a návštěvníkům přeji krásný a hodnotný kulturní prožitek.

Lubomír Franc, hejtmán Královéhradeckého kraje

Vážení hosté a příznivci folkloru, měsíc červen je v našem lázeňském městě více než 40 let spojen s folklorním festivalem. Letos už po jedenačtyřicáté roztančí naše podkrkonošské městečko folklorní soubory z celé České republiky a ze zahraničí, často i z velice exotických zemí. Mezinárodní folklorní festival „Pod Zvičinou“ se za čtyři desítky let stal jednou z nejdůležitějších kulturních akcí ve městě a tradičně jím zahajujeme nabídku letních kulturních programů s názvem „Bělohradské kulturní léto“.

Celé dlouhé čtyři desítky let byl folklorní festival spojen s jeho dlouholetým ředitelem Jindrou Rychterou. Neúnavný organizátor a propagátor folkloru, bez něhož se neobešla žádná akce pořadajícího souboru Hořeňák, si folklorní festival užíval vloni naposledy. Dovolte mně proto, abych vás speciálně pozval na sobotní večerní program v zámeckém parku, který je věnován vzpomínání a poděkování Jindřichu Rychterovi.

Dovolte mně také poděkovat všem, kteří při přípravě festivalu úspěšně navazují na dlouholetou práci Jindřicha Rychtery. Zmínit bych chtěl především manžele Zdeňku a Milana Rychterovy. Vynechat nemůžu ani členy místního souboru Hořeňák a pracovníky Městského kulturního střediska na čele s jeho vedoucím Ladislavem Stuchlíkem. Za spolupráci a podporu festivalu bych rád poděkoval také pracovníkům akciové společnosti Lázně Bělohrad a vedení Královéhradeckého kraje.

Závěrem bych chtěl všem hostům a návštěvníkům festivalu, tanečnickům a hudebníkům jednotlivých souborů popřát, aby se vám v našem městečku líbilo, abyste si z festivalu odnesli nádherné vzpomínky a určitě také, aby jubilejnímu festivalu přálo počasí.

Pavel Šubr, starosta města Lázně Bělohrad

Vážení návštěvníci našeho festivalu, dovoluji mi přivítat vás na 41. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Pod Zvičinou v Lázních Bělohradě. Ocitli jste se na 3. nejstarším folklorním festivale v Čechách. Doufám, že Vám tady bude příjemně, že si s námi zanotujete nějakou písničku a ti odvážnější, si s námi mohou i zatančit. Snažili jsme se pro každého z Vás najít kousek zábavy, která potěší i zaujme. Lidový tanec tuzemský i zahraniční je samozřejmostí, ale vy se můžete zúčastnit i lidové veselice, jarmarku, dětských dílniček, ochutnat a vybrat ten nejlepší kotlíkový guláš, pozorovat krojovanou soutěž Miss Pod Zvičinou, poslechnou si country kapelu, či známou zpěvačku Janu Rychterovou a Two Voices. Můžete si prohlédnout způsob života z dob Husitů a podívat se na historický šerm a samozřejmě si s námi můžete zasoutěžit v Polce na čas a u toho vypít 0,5 litrů piva. Přijdou se vám předvést i děti ze ZŠ Lázně Bělohrad, ze ZUŠ Melodie Hořice, zabubnují nám bubeníci z Nové Paky, prostě na vás čeká spousta zábavy a krásné podívaně.

Je nádherné pozorovat, jak odkaz našich předků se daří předávat z generace na generaci. Zjišťovat, že lidová písnička, i když není medializována, pořád žije a že si ji můžeme zanotovat společně. Chtěla bych vyzvednout práci všech lidí, kteří se ve svém volném čase scházejí, trénují a nacvičují, aby se Vám mohli předvést. Patří jim hluboká úklona a velký potlesk.

Všem tanečnickům, organizátorům, dobrovolníkům děkuji a Vám, milí návštěvníci, přeji hezký zážitek.

Zdeňka Rychterová, ředitelka festivalu

HOŘEŇÁČEK LÁZNĚ BĚLOHRAD

Dětský folklorní soubor Hořeňáček vznikl v roce 1975 a od doby svého založení dosáhl mnoha úspěchů na národních přehlídkách i dětských folklorních soutěžích. Účinkoval na festivalech „U nás na Náchodsku“, ve Strážnici, Luhačovicích, Kyjově, na zemské přehlídce v Pardubicích a jinde.

Soubor se zabývá zpracováním lidového umění, to je písněmi, tanci, dětskými hrami, na jejichž podkladě se snaží rozvíjet dětskou hudebnost, rytmické cítění a pohybovou kulturu.

Ve svém repertoáru má písně z Podkrkonoší a podhorských oblastí Čech.

Při zahraničních zájezdech navštívili Polsko, Německo, Maďarsko, Slovensko, Litvu, Turecko a jiné země.

HOŘEŇÁK LÁZNĚ BĚLOHRAD

Národopisný folklorní soubor písní a tanců HOŘEŇÁK byl založen v roce 1949 a u jeho zrodu stál hudební pedagog profesor Vratislav Vycpálek. V současné době má soubor asi 45 členů a je sdružován pod záštitou Městského Kulturního Střediska města Lázní Bělohrad. Od roku 1975 je soubor organizátorem mezinárodních folklorních slavností písní a tanců „Pod Zvičinou“ v Lázních Bělohradě, které se každoročně konají v polovině června.

Folklorní soubor HOŘEŇÁK má ve svém programu tance, písně a lidová vyprávění z Podkrkonoší a regionu Hořicka a Novopacka. V minulosti se účastnil mnoha mezinárodních folklorních festivalů téměř po celé Evropě, v Jižní a Severní Americe a v Asii, vystupoval a natáčel pro naši televizi i rozhlas.

Návrhy na národní kroje provedli pracovníci Národopisného muzea v Praze.

Soubor HOŘEŇÁK si za dlouhá léta svého působení, a to jak uměleckého, tak i kulturního, vytvořil osobitý hudební, taneční i slovesný repertoár, který ve svých hlavních rysech vychází z romantických historických vrstev folkloru v Podkrkonoší. Ten dále doplňuje z jiných podhorských krajů Čech, především Podorlicka a z Českomoravské vysočiny.

Rozvíjet tradice podkrkonošského lidu, oslavovat krásu života tancem, písní a vyprávěnkou, dávat lidem radost a úsměv - to je především poslání souboru písní a tanců HOŘEŇÁK.

JISKRA PLZEŇ

Soubor písní a tanců JISKRA vznikl v roce 1958 v Plzni. V současné době je tvořen třemi složkami – taneční, pěveckou a hudební, celkem se čtyřiceti členy. Od počátku svého působení se věnuje zpracování a interpretaci folkloru jihozápadních Čech, především rozsáhlých národopisných oblastí Plzeňsko, Chodsko a Žinkovsko.

V repertoáru souboru se nacházejí lidové písně a tance jednotlivých národopisných oblastí prezentované v několika typech krojů. Muzika vychází z původní dudácké a štrajchové

muziky, choreografie tanců je postavena na základech původních lidových zvyků a tanců, mírně stylizovaná. Soubor do svých programů zařazuje tance kolové, figurální i tance, které humornou formou znázorňují některá tradiční řemesla (tanec cihlářů, ševců, šenkýřů, ...). Ucelená taneční pásma tematicky vycházejí z rodinného a kalendářního cyklu a zvykosloví.

KALAMAJKA HAVLÍČKŮV BROD

Soubor Kalamajka se poprvé představil veřejnosti v roce 1971 jako dětský folklorní soubor při Základní škole Štáflova v Havlíčkově Brodě. Soubor založila a vedla učitelka Lucie Honsigová, která Kalamajce odborně vypomáhá dosud. Přes dvacet let pak děti obohacovaly svými vystoupeními kulturní život v Havlíčkově Brodě, na malých vesnicích, školách i v zahraničních partnerských městech, slovenské Spišské Nové Vsi, holandském Brielle, italském Brixenu-Bressanone a jinde.

Po r. 1989 se z několika nadšenců, bývalých členů souboru, utvořila skupina, která dala základ Kalamajky dospělých. Výrazným přínosem pro soubor bylo navázání spolupráce s Věrou Svobodovou, bývalou choreografkou Státního souboru písní a tanců, a s manažerem Waltrem Kubou. Od roku 2008 pracuje opět i dětská sekce souboru.

V repertoáru souboru jsou hlavně písničky, tance, hry, říkadla a pověsti z Vysočiny - Českého a Moravského Horácka. Programová pásma mají většinou humorné ladění a dějový choreografický podtext. Náměty pro činnost souboru jsme čerpali z různých pramenů – zápisy Zdeňky Jelínkové, Vratislava Bělíka aj. Ve spolupráci s ředitelkou Národopisného muzea v Praze Dr. Langhammerovou byly podle dochovaných krojů a záznamů postupně pořizeny ženské i mužské kroje.

Od roku 2015 používá soubor název Malá Kalamajka pro dětskou část souboru a Velká Kalamajka pro dospělou část souboru. Umělecký vedoucí je Ing. Stanislav Bock a organizační vedoucí MgA. Jiří Jedlička.

SLEZAN ČESKÝ TĚŠÍN

Folklorní soubor SLEZAN z Českého Těšína, hraničního města na severovýchodě České Republiky, již od roku 1955 seznamuje veřejnost s lidovou kulturou jihovýchodní části Slezska, tj. historického Těšínska, kraje od Bohumína po hranice se Slovenskem a na západě od Frýdku po Bielsko na východě. Je to svérázný kraj s bohatým folklórem, plným vnitřního napětí a utajované krásy, který se značně liší od jiných regionů a to jak rozmanitostí lidových oděvů, písňového a tanečního repertoáru, tak charakteristickým nářečím oblasti, tzv. po našymu, které je zvláštním spojením jazyka českého, polského, slovenského a německého. Obsah lidové kultury této oblasti vyjadřuje nejen prezentováním lidových písní, tanců a tradic, ale také péčí, kterou věnoval rekonstrukci jednotlivých krojových typů charakteristických pro Těšínsko, které nadále využívá při svých vystoupeních. Nedílnou součástí souboru, je i cimbálová muzika v čele s primášem Tomášem Treichlem. Ve smyčcovém obsazení dotváří zvukově ojedinělý tón gajdy (zejména u tanců a hraných písní z Hrčavy a okolí Jablunkova), na které hraje Petr Unucka.

Členská základna se v dnešní době pohybuje okolo 20 členů taneční složky a 10 členů cimbálové muziky. Největší příliv mladých tanečníků je z dětského souboru Slezanek, který byl založen v roce 1979. Soubor se však neuzavírá před nikým, kdo má rád lidové umění, kdo je pohybově nadaný a má dobrý hlas.

RADOST PARDUBICE

Soubor Radost působí v DDM Alfa Pardubice již 37 let. Zpracovává folklor Chrudimska a Nasavrcka a okrajově i jiných folklorních oblastí. Od založení je uměleckou vedoucí a choreografkou Jitka Vítková. Pracují zde děti od 4 let až po dospělé. V letošním roce se soubor zúčastní festivalů v Bulharsku, Itálii a Slovensku. Pro školy pořádá koncerty o vánocích a průběžně i interaktivní projekt „Řemeslo má zlaté dno“. Na počátku června je pravidelným účastníkem MFF Pardubice – Hradec Králové. Počátkem listopadu přivítá zajímavé zahraniční hosty na festivalu Tradice Evropy, který pořádá spolu s dalšími dětskými soubory regionu..

Pěveckou a taneční složku vedou Alexandra Neradová, Lenka Jírková a Lenka Mrovičová. Dětskou muziku vede Anna Škodová a Irena Konvalinková.

ŠAFRÁN JABLONEC NAD NISOU

FS ŠAFRÁN z Jablonce nad Nisou oslaví v roce 2015 20 let od svého založení, ale někteří členové v čele s vedoucím souboru Alešem Václavíkem se věnují folkloru mnohem déle.

Šafrán má za cíl udržovat v regionu severovýchodních Čech lidové tradice. Čerpá především ze sbírek Pavla Krejčího, libereckého rodáka a sběratele lidových písní a tanců z tohoto kraje. V programu má proto soubor písně a tance z Podještědí, Podkrkonoší a Pojizeří, které jsou jejich srdci nejbližší. Kroje jsou rovněž podobné těm, co se v tomto kraji nosily. V repertoáru má Šafrán mimo jiné též Českou besedu, což je dvacetiminutový soubor lidových tanců, v této podobě se tančí již přes 150 let. V roce 2006 členové souboru nově nastudovali pásmo podkrkonošských koled s názvem Živý Betlém. Nedílnou součástí souboru je kapela, která hraje při vystoupeních i dětskému souboru, který vznikl v roce 1997. Děti mají tanečky k různým příležitostem jako jsou Velikonoce a Vánoce, ale také tance řemeslnické.

Se svým repertoárem navštívil již FS ŠAFRÁN mnoho zemí Evropy, ale také Tunis a Mexiko. Dále vystupuje na prestižních folklorních festivalech u nás i v zahraničí. Za největší úspěch souboru považují již třetí účast na Mezinárodním folklorním festivalu ve Strážnici a na MFF Pod Zvičinou v Lázních Bělohradě.

Soubor chce přinášet lidem radost a úsměv, tancem a písní oslavovat krásy života a zobrazovat život obyčejných lidí.

BYSTRINA SLOVENSKO

Banská Bystrina, Slovensko

Folklorní soubor Bystrina z Banské Bystrice byl založen v roce 1980. Od svého založení jsme navštívili mnoho festivalů v Evropě, Asii a Africe. V Evropě jsme vystupovali ve Slovensku, Itálii, Portugalsku, Kanárských ostrovech, České republice, Polsku, Chorvatsku, Francii a Rumunsku. Účastnili jsme se festivalu v Rusku, v Africe (v Libyi a Egyptě).

Naše práce se rozšířila po celém Slovensku a naše umění bylo prokázáno na mnoha folklorních festivalech, včetně letního festivalu v Dětvě, Košicích a na Dnech zpěvu a tance v Helpě.

NIKOSIA TURECKÁ KYPERSKÁ REPUBLIKA

Naše skupina, která byla založena v roce 2000, si klade za cíl vzdělávat Kypersko tureckou mládež v jejich vlastní lidové historii, která je jejich neoddělitelnou součástí. V současné době má naše skupina více než dvě stě členů. Účastnili jsme se národních i mezinárodních lidových tanečních festivalů a soutěží. Navštívili jsme 25 mezinárodních lidových tanečních soutěží a festivalů a získali jsme mezinárodní ocenění.

FAZOLE MAĎARSKO

Vedoucí souboru Novobudínského folklórního souboru FAZOLE je pan Jozef Gubík .

Soubor vznikl v roce 2000 v Budapešti. Postupně se rozrostla členská základna kolektivu na dnešních 160 členů. Pracují ve čtyřech složkách, a to od třech do devatenácti roků. Práce v jednotlivých složkách má postupový charakter, aby se lidový tanec postupně stal pro členy jejich životním stylem a zvelebování lidových zvyků a tradic posláním. Důležitou úlohou souboru je interpretovat lidové tance v autentické podobě a ztvárnit je co nejdokonaleji. Repertoár souboru zachytává tance z celé Karpatské kotliny, které se snaží interpretovat, aby

byli i na jevišti opravdu líbivé. Soubor vystupoval ve všech státech Střední a Západní Evropy, Balkánu s cílem důstojně reprezentovat maďarskou taneční kulturu. Pokládají za velmi důležité, aby tance předváděli v krojích původních tanců. V tomto směru uplatňují slova světoznámého maďarského hudebního skladatele Bélu Bartóka „Čerpat pouze z čistého pramene.“ Na festivalu vystoupí nejstarší složka souboru a uvedou tance z okolí Nitry, Szatmáru, ze Sedmihradska a dalších oblastí Rumunska, kde žijí Maďaři.

JAŠKOVA BANDA SLOVINSKO

Jsme veselí hudci z obce Vojnik, která leží několik kilometrů severně od třetího největšího města Celje státu Slovinsko, na jižní straně Alp. Již 8 let hrajeme pod záštitou Turisticko kulturního spolku Globoče a zabýváme se především starými polkami a valčíky. Je to hudba, která nám připomíná mládí našeho harmonikáře Recko Rudiho, a která žila mezi našimi babičkami a dědečky.

Vystupovali jsme už skoro po celém Slovinsku, v Rakousku, v Chorvatsku, v Srbsku a jsme velmi hrdí na tři hostování v Česku v okolí města Jaroměř a Česká Skalice, kde jsme na konci října 2007, v dubnu 2009 a v říjnu 2013 spolupracovali na představení slovinské lidové hudby.

Na konci září 2007 vyšlo první CD naší bandy, na konci roku 2011 druhé a v roce 2013 už třetí. V naší bandě jsme hudebníci, kteří máme jednoduše rádi slovinskou lidovou hudbu a doufám, že budeme ještě dlouho bavit ty, kterým se naše hudba líbí. Členové Jaškovy bandy: Rudi Recko – harmonika, Ivanka Recko – hrábě, Vera Koren – cug, Jelka Žlaus – valcha a vedoucí bandy, Jože Žlaus – buben.

DZK KABLOVI SRBSKO

Srbský soubor z města Jagodina. Skupina byla založena v roce 1952. Celá skupina má více než 350 členů v několika sekcích: Lidová taneční, folklórní pěvecké, hudební, dramatické a literární. Sekce Lidový tanec má více než 180 členů ve 4 kategoriích. Skupina se podílela na mnoha festivalech v Srbsku, bývalé Jugoslávii a po celé Evropě. Jsou hrdí vítězové různých cen a diplomů a ocenění. Mimo jiné získali první cenu na festivalu CIOFF v Burgas, Bulharsko (2002), získali zvláštní cenu poroty na festivalu CIOFF v Kolobrzek, Polsko (2008) . V posledních letech soubor navštívil a zúčastnil se řady festivalů CIOFF: SIVO festival v Odoorn, Nizozemsko (2010), Internationale Jugendfestwoche v Paderborn, Německo (2011), festival v Slavyansk Měste na Kubani, Rusku (2011) , Mezinárodní festival v Alatri, Itálii (2012), Doina Covurluiului v Galati, Rumunsko (2013). Skupina předvádí tradiční srbské tance ze všech částí Srbska (a některých sousedních zemích) v autentických kostýmech z různých oblastí země.

